

Onderwijs voor het leven

Leren voor de toekomst in wonen, werken, welzijn

Strategisch beleidsplan 2018 - 2021 **Stichting Orion**

*(op basis van mid term review
strategisch beleidsplan 2015-2020)*

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Managementsamenvatting	4
3. Orion: missie en visie	7
3.1 Waar staan we voor? Missie en waarden	7
3.2 Visie en pijlers	8
4. Waar staan we nu? Terugblik 2015-2018	11
4.1 Organisatieontwikkeling Orion	11
4.2 Algemene terugblik (jaarverslagen 2015-2017)	11
4.3 Bevindingen uit data	15
5. Waar gaan we voor? Vooruitblik 2018-2021	17
5.1 Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn	17
5.2 Samen passend - intern en extern partnerschap	18
5.3 Samen lerend - leren van en met elkaar	19
5.4 De basis is en blijft op orde	19

1. Inleiding

Voor u ligt het strategisch beleidsplan 2018-2021 van stichting Orion, dat is opgesteld op basis van een mid term review op het strategisch beleidsplan 2015-2020. In dit strategisch beleidsplan beschrijven wij onze missie en visie, blikken wij terug op de ontwikkelingen 2015-2018 en beschrijven wij de ambities voor de komende drie jaar (2018-2021).

De missie van Orion is niet gewijzigd ten opzichte van het lopende strategisch beleidsplan. Ook hebben we besloten om de pijlers uit het strategisch beleid - onderwijs voor de toekomst (in wonen, werken, welzijn), samen passend, samen lerend, basis is en blijft op orde - te handhaven voor de komende drie jaar. De visie, ambities en doelen op deze pijlers zijn aangescherpt.

Mid term review op het strategisch beleidsplan 2015-2020

Het huidige strategisch beleidsplan van Orion loopt van 2015-2020. Op moment van schrijven is Orion halverwege deze beleidsperiode. Het gaat goed met de scholen van Orion, elke school heeft een stevige basis om de leerlingen voor te bereiden op een toekomst in wonen, werken en welzijn. Drie scholen hebben het oordeel goed, vijf scholen hebben op verschillende thema's het predicaat excellent. Op dit punt zijn we al heel ver met het realiseren van de ambities uit het strategisch beleidsplan 2015-2020.

De ontwikkelingen blijven in hoog tempo doorgaan en daar wil Orion bij aan blijven sluiten. Met ingang van 1 augustus 2018 zal de transitie van de jeugdzorg plaatsvinden, wat betekent dat de gedragswetenschappers en sociotherapeuten via het gemeentelijk budget voor jeugdzorg bekostigd zullen worden. In schooljaar 2018-2019 zullen de scholen het huidige schoolplan 2015-2019 afronden en het nieuwe schoolplan 2019-2023 opstellen. Hiermee sluit dit strategisch beleidsplan mooi aan bij de komende beleidsperiode van de scholen.

Kortom een goed moment om te herijken. In hoeverre is het al gelukt om onze beschreven ambities te realiseren, wat ligt er nog om op te pakken of kan eventueel losgelaten worden? Ook een moment om expliciet stil te staan bij wat er in de wereld om ons heen gebeurt en wat wij van die ontwikkelingen binnen Orion oppakken.

Proces van totstandkoming

Om te komen tot een gedegen herijking van het strategisch beleidsplan hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden. Hierbij is zowel input vanuit de organisatie als van buiten opgehaald. Er zijn gespreksrondes met de teams, de directeuren, GMR en RvT geweest. Er zijn tevredenheidsonderzoeken onder ouders en externe partners afgenomen. Het hele kader voor goed onderwijs is geauditeerd door ons auditteam. Ook is de stand van zaken van de resultaten uit het huidige strategisch beleidsplan (2015-2020) bekeken. De afzonderlijke plannen van de Orion Werkstraat, het Expertisecentrum Orion en ICT zijn bekeken. En tot slot is gekeken naar de relevante landelijke beleidsagenda's en ontwikkelingen.

Alle input die dit heeft opgeleverd is opgenomen in een bronnenlijst (zie [bijlage 1](#)). Deze informatie is vervolgens geordend op basis van de pijlers uit het strategisch beleidsplan (zie [bijlage 2](#)). Middels deze documenten kan herleid worden op basis waarvan de gekozen speerpunten en ambities voor de strategische beleidsnotitie 2018-2021 zijn opgesteld.

Van strategisch naar operationeel

Deze strategische beleidsnotitie is de leidraad voor de komende planperiode.

De speerpunten en ambities uit dit plan worden jaarlijks op bestuursniveau vertaald in het jaarplan en de begroting. Op schoolniveau wordt dit plan vertaald in de schoolplannen, jaarplannen en

managementafspraken. Jaarlijks evalueren we ons beleid en waar nodig stellen we dat bij. Zo bouwen we voort op wat we de afgelopen jaren al bereikt hebben aan goed en eigentijds onderwijs. Naar een toekomst voor onze leerlingen met maximale zelfstandigheid in wonen, werken en welzijn.

Annette van der Poel, bestuurder
Amsterdam, oktober 2018

2. Managementsamenvatting

Orion is dé plek waar alle kinderen en jongeren uit Amsterdam en omgeving met een zware ondersteuningsbehoefte een veilige plek vinden en een stevige basis ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn. Wij stellen de zelfredzaamheid van onze leerlingen hierin centraal.

Hiertoe zijn wij gespecialiseerd in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met:

- verstandelijke en/of lichamelijke beperking en/of een chronische ziekte
- psychiatrische, psychische en/of gedragsstoornissen

Om aan deze missie tegemoet te komen, werken wij komende beleidsperiode (2018-2021) vanuit speerpunten op vier pijlers:

- I Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn;
- II Samen passend - intern en extern partnerschap;
- III Samen lerend - leren van en met elkaar en
- IV De basis is en blijft op orde.

I - Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn

Om er voor te blijven zorgen dat Orion dé plek is waar kinderen en jongeren met een zware ondersteuningsbehoefte een veilige plek vinden en een stevige basis ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn wil Orion de komende beleidsperiode extra investeren op een doorlopend aanbod so-vso(-mbo) voor iedere doelgroep binnen Orion. Zetten wij de vakoverstijgende leerlijnen steviger neer waarbij er gekeken wordt naar de zelfredzaamheid en de talenten van de leerlingen. Wordt ICT doelgericht ingezet om zo goed als mogelijk onderwijs op maat te bieden. Investeren we in het eigenaarschap van de leerling om zo de zelfredzaamheid van de leerling te vergroten. Zorgen we voor een nog veiliger pedagogisch klimaat door te werken vanuit het gedachtegoed rondom trauma-sensitief lesgeven.

Speerpunten 'Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn'

1. Binnen Orion is er een doorlopend aanbod so-vso(-mbo).
2. De vakoverstijgende leerlijnen hebben binnen ons onderwijsaanbod een vaste plek.
3. Maatwerk in onderwijs met behulp van ICT.
4. De zelfredzaamheid van de leerling wordt vergroot door te investeren op het eigenaarschap van de leerlingen.
5. De scholen van Orion werken aan een trauma-sensitief schoolklimaat.

II - Samen passend - intern en extern partnerschap

Orion gaat voor passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving, zowel voor de kinderen en jongeren op onze scholen als de kinderen en jongeren binnen het regulier basis en voortgezet onderwijs. Hier levert Orion op verschillende manieren haar bijdrage aan.

Om onze leerlingen zo goed mogelijk toe te rusten voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn werken we vanuit van partnerschap. Partnerschap met onze leerlingen, hun ouders/verzorgers, elkaar en onze (keten)partners. We benaderen leerlingen zo veel als mogelijk als eigenaar van hun eigen leerproces. En ouders/verzorgers als deskundigen van hun eigen kinderen.

De samenwerking met een deel van onze (keten)partners zal door de transitie van de jeugdzorg steeds meer onder het dak van de school plaatsvinden. De participatiewetgeving maakt dat wij goed moeten blijven aansluiten bij de arbeidsmarkt en de gemeente. Deze ontwikkelingen maken dat de schoolleiders en leidinggevendenden van het Expertisecentrum Orion en de Orion Werkstraat voor een

duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit moeten zorgen tussen de school zelf de externe dienstverlener. Hiertoe investeren wij in het bekwaam worden van het netwerklederschap binnen onze organisatie.

Voor de Orion Werkstraat betekent dit dat zij een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteiten tussen de scholen, de gemeente en de arbeidsmarkt mogelijk moeten maken. Orion College Zuid (Orion College Amstel) zal in samenwerking met de Urban voetbalschool onderwijs aanbieden in een nieuwe nevenvestiging op Sportpark de Eendracht. Hierbij is er expliciet aandacht voor de sociale- en werknemersvaardigheden van de leerlingen.

Orion gaat voor passend onderwijs voor iedere leerling in Amsterdam en omgeving. Orion wil daarom naast een goede interne doorstroom ook zorgen voor een goede doorstroom richting het regulier onderwijs en richting de arbeidsmarkt. Dat betekent dat de expertise van Orion niet alleen in ons eigen onderwijs wordt ingezet. Het Expertisecentrum Orion ondersteunt en adviseert scholen, ouders/verzorgers en leerlingen in het regulier en speciaal basis-, en voortgezet onderwijs in Amsterdam en omgeving. Het expertisecentrum Orion biedt ondersteuning op kind-, leerkracht- en schoolniveau.

Speerpunten 'Samen passend - intern en extern partnerschap'

1. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (intern).
2. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (extern).
3. Samenwerking ouders.
4. De Orion Werkstraat investeert op intern en extern partnerschap ten behoeve van de arbeidstoeleiding van onze leerlingen.

III - Samen lerend - leren van en met elkaar

Partnerschap vergt dat wij ons samen lerend opstellen. Wij willen het iedere dag een beetje beter doen voor onze leerlingen en daar hebben wij elkaar en onze partners voor nodig.

Alle medewerkers van Orion moeten deskundig zijn en blijven in speciale onderwijsbehoeften en 21^e eeuwse vaardigheden. Hiertoe ziet Orion de professionele ontwikkeling van ons onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel als continue aandachtspunt. Orion werkt aan een kwaliteitscultuur waarbinnen eenieder verantwoordelijkheid neemt en eigenaar is voor de kwaliteit van het onderwijs vanuit de opdracht die hij vervult. Het duiden van data op leerling-, groeps- en schoolniveau is hier een vast onderdeel van. Kennisdeling en kennisontwikkeling gebeurt binnen de scholen, maar worden ook bovenscholings opgepakt.

Speerpunten 'Samen lerend - leren van en met elkaar'

1. Orion heeft een stevige kwaliteitscultuur.
2. De kwaliteitscultuur en onderwijsontwikkeling wordt gevoed door 'Onderzoekend Orion'.

IV - De basis is en blijft op orde

Onze basis in kwaliteitszorg, bestuur en beheer is én blijft op orde. Het kwaliteitszorgsysteem van Orion staat. Op alle niveaus wordt cyclisch geëvalueerd en verder ontwikkeld. Scholen doen zelfevaluaties met behulp van ons eigen kwaliteitskader goed onderwijs en deze zelfevaluaties worden gevalideerd door het geschoolde auditteam. Daarnaast vinden er tweejaarlijks tevredenheidsonderzoeken onder ouders en externe partners plaats en volgen de directeurs scholingen passend bij de beleidsontwikkelingen.

Binnen Orion worden de rollen van de Raad van Toezicht, de medezeggenschap, de bestuurder, de directies en stafbureau met grote betrokkenheid, rolvast én op robuuste wijze uitgevoerd. De MT's

van de scholen bestaan uit de directeur, zorgcoördinator en teamleider(s). Directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onderwijsinhoud en bedrijfsvoering op hun school. Orion is financieel gezond. Inkoop, contractbeheer en de administraties zijn geprofessionaliseerd.

Om de stevige basis op alle beleidsterreinen te behouden richt Orion zich de komende jaren op goed personeelsbeheer en -beleid, waarbij Orion voorziet in stimulerende arbeidsomstandigheden en een beheersbare werkdruk, zodat het aantrekkelijk is en blijft om bij ons te werken. Verstevigen en verbreden wij de sociale en fysieke veiligheid op onze scholen. Komen we optimaal tegemoet aan de zware ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen door te investeren in de professionalisering van al ons personeel en door een goede afstemming met onze (keten)partners. Hierbij maken wij gebruik van het doelgroepenmodel als gespreksmodel.

Positie van Stichting Orion in Amsterdam en omgeving

Voor de ontwikkeling van Orion als geheel in de brede maatschappelijke ontwikkeling zoekt Orion naar meer aansluiting met relevante aanpalende sectoren. Regel- en wetgeving kunnen in de samenwerking soms een belemmerende factor zijn. Orion organiseert in november 2018 dialoogtafels met relevante stakeholders. Er zal een gezamenlijke oriëntatie gedaan worden op de positie van Orion als specialist in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte in het stelsel van passend onderwijs in Amsterdam en omgeving. Tijdens deze dialoogtafels zal naar de mogelijkheid tot intensieve samenwerking met partners ten behoeve van passend onderwijs gezocht worden

Hiermee wil Orion optimaal aansluiten bij de nieuwe planperiodes van de samenwerkingsverbanden Amsterdam/Diemen (PO en VO).

De dialoogtafels zullen het startpunt zijn om vervolgens nieuwe accenten te kunnen maken in wat dat betekent voor o.a. de Orion Werkstraat i.r.t. de arbeidsmarkt en de gemeente en de rol van het Expertisecentrum Orion in het preventief delen van expertise uit het speciaal onderwijs met het reguliere onderwijsveld.

Landelijke ontwikkelingen

In het kader van de nieuwe wetgeving in het funderend onderwijs wordt door de po-raad, de vo-raad en het lecsa in samenwerking met de ministeries van ocv en vws gezocht naar een antwoord op de vraag hoe het speciaal onderwijs in te passen in in het po dan wel in het vo. Hierbij gaat het om vraagstukken over het salaris in het vso, de bekostiging van de praktijklokalen en de emb-leerlingen (ernstig meervoudig beperkte leerlingen). Orion zal deze ontwikkelingen op de voet volgen.

Speerpunten 'De basis is en blijft op orde'

1. Orion heeft duidelijk in beeld aan welke ondersteuningsbehoeften tegemoet gekomen moet worden en past zich hier zonnodig op aan.
2. De leraren en ondersteuners van Orion doen ertoe.
3. Alle medewerkers van Orion zijn privacy-bewust.
4. Orion behoudt op alle terreinen de goede stevige basis die afgelopen jaren is opgezet (kwaliteit onderwijs, financiën, personeel, huisvesting, governance).

3. Orion: missie en visie

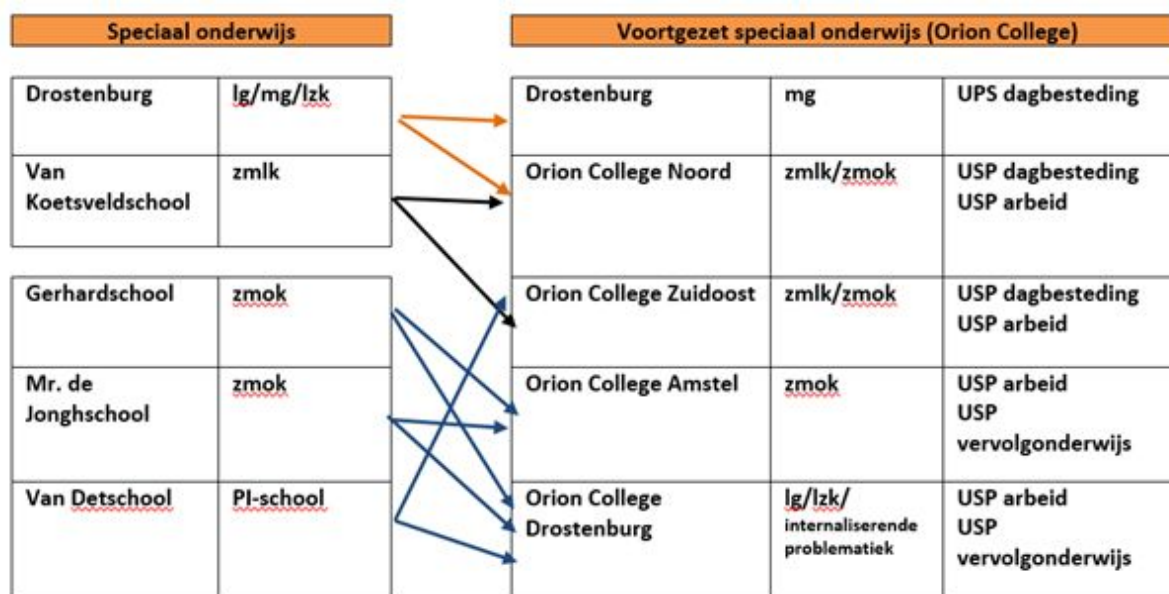
De missie van Orion is niet gewijzigd ten opzichte van het lopende strategisch beleidsplan. Ook hebben we besloten om de pijlers uit het strategisch beleid - onderwijs voor de toekomst, samen passend, samen leren, basis is en blijft op orde - te handhaven voor de komende drie jaar. De visie, ambities en doelen op deze pijlers zijn aangescherpt.

Stichting Orion

Vanaf 1 augustus 2015 is Orion de enige aanbieder van openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs voor cluster 3 en 4 in Amsterdam. Op negen locaties - vijf scholen voor speciaal onderwijs en vier locaties van het Orion College - bieden wij speciaal onderwijs en passende zorg afgestemd op de behoefte van onze leerlingen van 4 tot 20 jaar.

Orion is gespecialiseerd in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met:

- verstandelijke en/of lichamelijke handicaps en/of een chronische ziekte (cluster 3)
- psychiatrische, psychische en/of gedragsstoornissen (cluster 4)

3.1 Waar staan we voor? Missie en waarden

Orion is dé plek waar alle kinderen en jongeren uit Amsterdam en omgeving met een zware ondersteuningsbehoefte een veilige plek vinden en een stevige basis ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn. Wij stellen de zelfredzaamheid van onze leerlingen hierin centraal.

Hiertoe zijn wij gespecialiseerd in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met:

- verstandelijke en/of lichamelijke beperking en/of een chronische ziekte
- psychiatrische, psychische en/of gedragsstoornissen

Orion gaat voor passend onderwijs voor iedere leerling in Amsterdam en omgeving. Orion wil daarom naast een goede interne doorstroom ook zorgen voor een goede doorstroom richting het regulier onderwijs en richting de arbeidsmarkt. Dat betekent dat de expertise van Orion niet alleen in ons eigen onderwijs wordt ingezet. Het Expertisecentrum Orion ondersteunt en adviseert scholen, ouders/verzorgers en leerlingen in het regulier en speciaal basis-, en voortgezet onderwijs in

Amsterdam en omgeving. Het expertisecentrum Orion biedt ondersteuning op kind-, leerkracht- en schoolniveau.

Wat ons hierin kenmerkt?

Ons onderwijs is gericht op de toekomst van kinderen en jongeren in wonen, werken en welzijn. Daarom stellen we in ons onderwijs de zelfredzaamheid van onze leerlingen centraal. We gaan voor maximale leeropbrengsten op alle leergebieden.

Ons **speciaal onderwijs** drijft op de **deskundigheid van al onze medewerkers in speciale onderwijsbehoeften**. Deze deskundigheid is zowel aanwezig bij onze (vak)leraren en onderwijsondersteuners als bij ons gedragsdeskundig en ondersteunend personeel. We hebben afhankelijk van de leerlingpopulatie specifieke voorzieningen, die zichtbaar zijn in de inrichting van de scholen (kleine groepen, specifiek meubilair) en in specifiek lesmateriaal. Daarnaast werken we samen met vaste zorgpartners, die zoveel als mogelijk hun therapie of zorg binnen school aanbieden.

Wij werken in **partnerschap** samen, vanuit het besef dat wij deelgenoot zijn in het ontwikkelen van een stevige basis van onze leerlingen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn. Wij hebben onze leerlingen en hun ouders/verzorgers nodig. Onderwijs en opvoeding gaan hand in hand. Ook hebben wij elkaars deskundigheid én onze (keten)partners nodig. Wij stellen ons op als partners voor het regulier onderwijs en speciaal basisonderwijs. Verder vinden we het belangrijk om meer samenwerking te zoeken met de wijken waar onze scholen staan. Partnerschap vergt dat wij ons – **samen lerend** – opstellen. Wij willen het iedere dag een beetje beter doen voor onze leerlingen.

Onze scholen zijn **openbaar**. Dat betekent voor ons dat iedereen welkom is. Alle leerlingen van welke godsdienst of levensbeschouwing dan ook. Onze medewerkers zijn aangesteld op basis van bevoegdheid en bekwaamheid, ongeacht afkomst, leeftijd, godsdienst, en seksuele geaardheid. Wij werken vanuit de overtuiging dat alle leerlingen recht hebben op onderwijs, zodat ze zichzelf en hun talenten leren kennen en ontwikkelen.

Onze **kernwaarden** zijn **veiligheid** en **respect**. Goed kunnen leren en werken kan alleen in een sociaal en fysiek veilige omgeving. Dit uit zich in de manier waarop wij met elkaar omgaan in en om de school. En in de toestand van het gebouw, het schoolplein en de omgeving van de school. Wij gaan respectvol met elkaar om. Dat betekent dat wij elkaar niet afrekenen op fouten, maar het gesprek aangaan over elkaars waarden en normen. Wij willen dat kinderen kunnen zijn wie ze zijn én trots zijn op wie ze zijn.

3.2 Visie en pijlers

In 2021 staat Orion in Amsterdam en omgeving bekend als autoriteit op het gebied van speciale onderwijsbehoeften. Orion biedt speciaal onderwijs aan een stabiele leerlingpopulatie van 1200 leerlingen en ondersteunt het regulier onderwijs bij passend onderwijs vraagstukken. Hierin staan de volgende pijlers centraal:

I - Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn

Voor iedere doelgroep binnen Orion is een doorlopend aanbod so-vso(-mbo). De vakoverstijgende leerlijnen zijn een vast onderdeel van ons onderwijsaanbod waarmee de zelfredzaamheid en de talenten van de leerlingen worden gestimuleerd. ICT wordt doelgericht ingezet om zo goed als mogelijk onderwijs op maat te bieden. Er wordt geïnvesteerd in het eigenaarschap van de leerling om zo de zelfredzaamheid van de leerling te vergroten. Trauma-sensitief onderwijs zorgt voor een nog veiliger pedagogisch klimaat voor onze leerlingen.

II - Samen passend - intern en extern partnerschap

Orion gaat voor passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving, zowel voor de kinderen en jongeren op onze scholen als de kinderen en jongeren binnen het regulier basis en voortgezet onderwijs. Hier levert Orion op verschillende manieren haar bijdrage aan.

Om onze leerlingen zo goed mogelijk toe te rusten voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn werken we vanuit van partnerschap. Partnerschap met onze leerlingen, hun ouders/verzorgers, elkaar en onze (keten)partners. We benaderen leerlingen zo veel als mogelijk als eigenaar van hun eigen leerproces. En ouders/verzorgers als deskundigen van hun eigen kinderen.

De schoolleiders en leidinggevendenden binnen Orion zijn bekwame netwerk leiders die zorgen voor een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit tussen de school zelf en de externe dienstverlener. De Orion Werkstraat zorgt voor een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteiten tussen de scholen, de gemeente en de arbeidsmarkt. Het Expertisecentrum Orion ondersteunt en adviseert scholen, ouders/verzorgers en leerlingen in het regulier en speciaal basis-, en voortgezet onderwijs in Amsterdam en omgeving. Het expertisecentrum Orion biedt ondersteuning op kind-, leerkracht- en schoolniveau.

III - Samen lerend - leren van en met elkaar

Alle medewerkers van Orion zijn en blijven deskundig in speciale onderwijsbehoeften en 21^e eeuwse vaardigheden. De professionele ontwikkeling van ons onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel is een continu aandachtspunt. Orion werkt aan een kwaliteitscultuur waarbinnen eenieder verantwoordelijkheid neemt en eigenaar is voor de kwaliteit van het onderwijs vanuit de opdracht die hij vervult. Het duiden van data op leerling-, groeps- en schoolniveau is hier een vast onderdeel van. Kennisdeling en kennisontwikkeling gebeurt binnen de scholen, maar worden ook bovenscholts opgepakt.

IV - De basis is en blijft op orde

Onze basis in kwaliteitszorg, bestuur en beheer is én blijft op orde. Het kwaliteitszorgsysteem van Orion staat. Op alle niveaus wordt cyclisch geëvalueerd en verder ontwikkeld. Scholen doen zelfevaluaties met behulp van ons eigen kwaliteitskader goed onderwijs en deze zelfevaluaties worden gevalideerd door het geschoolde auditteam. Daarnaast vinden er tweejaarlijks tevredenheidsonderzoeken onder ouders en externe partners plaats.

Binnen Orion worden de rollen van de Raad van Toezicht, de medezeggenschap, de bestuurder, de directies en stafbureau met grote betrokkenheid, rolvast én op robuuste wijze uitgevoerd. De MT's van de scholen bestaan uit de directeur, zorgcoördinator en teamleider(s). Directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onderwijsinhoud en bedrijfsvoering op hun school. Orion is financieel gezond. Inkoop, contractbeheer en de administraties zijn geprofessionaliseerd.

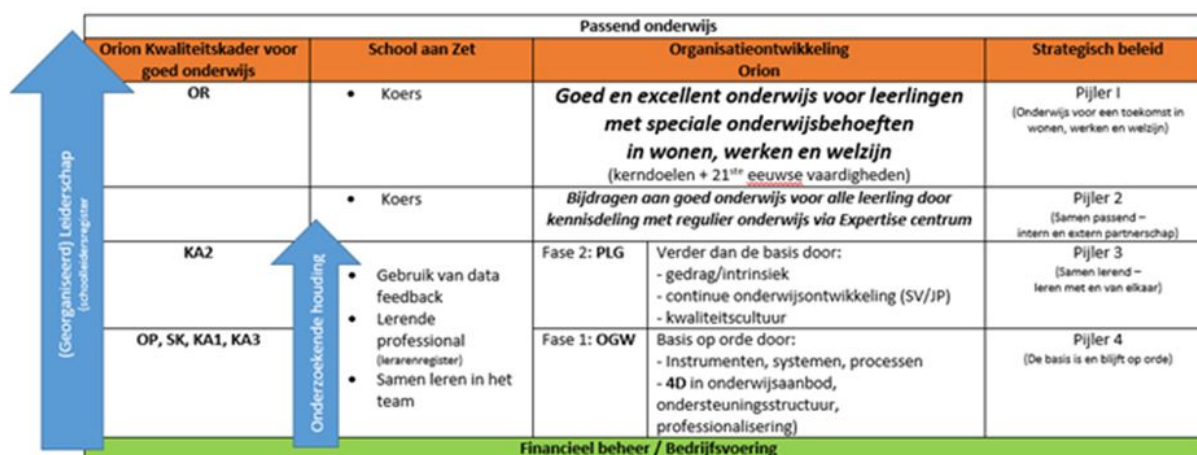
Orion heeft goed personeelsbeheer en -beleid, waarbij voorzien wordt in stimulerende arbeidsomstandigheden en een beheersbare werkdruk, zodat het aantrekkelijk is en blijft om bij ons te werken. We komen optimaal tegemoet aan de zware ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen door te investeren in de professionalisering van al ons personeel en door een goede afstemming met onze (keten)partners. Hierbij maken wij gebruik van het doelgroepenmodel als gespreksmodel.

De positie van Orion als specialist in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een zware ondersteuningsbehoefte heeft zich verder ontwikkeld door meer aansluiting te vinden bij relevante aanpalende sectoren waarbij de grenzen van het mogelijke bekeken zijn.

4. Waar staan we nu? Terugblik 2015-2018

Allereerst wordt in dit hoofdstuk de organisatieontwikkeling van Orion beschreven. Vervolgens volgt een algemene terugblik ten aanzien van passend onderwijs, de transities, de onderwijskwaliteit, het personeel (werkdruk en werkplezier), de huisvesting en GMR/RvT (op basis van de jaarverslagen van 2015, 2016 en 2017). Tot slot volgen bevindingen uit verschillende data, zoals de interne audits, tevredenheidsonderzoeken en gespreksrondes met de schoolteams.

4.1 Organisatieontwikkeling Orion

Door de implementatie van OGW, het Orion kader voor goed onderwijs en de interne audits staan de kwaliteitszorg (KA1 - Kwaliteitszorg) en de kwaliteit van het onderwijs (Onderwijsproces + Schoolklimaat) als een huis. Om nog verder te komen richting onze ambitie - goed en excellent onderwijs voor leerlingen met speciale onderwijsbehoefte in wonen, werken, welzijn - zijn we in de volgende fase aangeland. De fase waarin continue onderwijsontwikkeling gedragen wordt door de hele school als professionele leergemeenschap. In deze fase wordt het datagestuurde 4D werken aangevuld met een onderzoekende houding naar kwaliteitsverbetering. Dit lees je terug in fase 4 van het ontwikkelmodel van School aan Zet en in de KA2 - Kwaliteitscultuur van het Orion kwaliteitskader voor goed onderwijs.

Het financieel beheer en de bedrijfsvoering van Orion is deugdelijke en staat stevig. Door de transities van de jeugdzorg is er straks meer ruimte om het geld in te zetten ten gunste van het onderwijs.

4.2 Algemene terugblik (jaarverslagen 2015-2017)

Passend onderwijs en het Expertisecentrum Orion

Op 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd. Dit heeft voor Orion verschillende gevolgen gehad. In 2015 zijn de cluster 2 scholen en ambulante begeleiding van Orion overgedragen naar de nieuwe stichting VierTaal. Daarnaast zijn de ambulante begeleiders cluster 3 en 4 overgedragen naar de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in Amsterdam en omgeving. Met drie samenwerkingsverbanden is hiervoor in eerste instantie gekozen voor een meerjarige detachering.

In het kader van de wet passend onderwijs is in het najaar van 2014 het Expertisecentrum Orion gestart. In 2015 is het aanbod vanuit het Expertisecentrum Orion voor ondersteuning en advies over de inrichting van lichte en medium arrangementen aan regulier en speciaal basisonderwijs ontwikkeld. De eerste samenwerkingsrelaties zijn gestart, studiedagen georganiseerd en er wordt jaarlijks een goed bezocht Orion Event georganiseerd. Het gaat goed met het Expertisecentrum van Orion. Het aantal opdrachten is gegroeid en de structurele samenwerkingen met Samenwerkingsverband Amstelronde PO en Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen VO specifiek voor thuisonderwijs lopen naar tevredenheid. Door een nauwe samenwerking met de Van Houteschool (sbo, Stichting Sirius) en het Expertisecentrum Orion, willen we onderzoeken of het mogelijk is om leerlingen met een zware ondersteuningsbehoefte in thuisnabij onderwijs te kunnen voorzien.

We zijn er trots op dat we via ons Expertisecentrum Orion bijdragen aan passend onderwijs aan leerlingen buiten onze scholen!

Passend onderwijs is inmiddels niet nieuw meer. Het leerlingenaantal van Orion lijkt zich te stabiliseren rond de 1150 leerlingen. Binnen de Orionscholen is er sprake van verzwarende van de doelgroep door combinatie van verschillende problematieken. In overleg met het samenwerkingsverbanden Amsterdam-Diemen PO is het gelukt om voor meer leerlingen een passende arrangementen met passende bekostiging te krijgen. Met het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen VO was afgesproken dat voor specifieke groepen leerlingen middelen voor specifieke voorzieningen aangevraagd kunnen worden. Dit laatste is vanaf schooljaar 2018-2019 niet meer van toepassing, omdat de jeugdhulp in de scholen vanaf dit schooljaar door de gemeente bekostigd wordt. Hierdoor moet opnieuw met het SWV VO het gesprek aangegaan worden over aanvraag van TLV hoog voor leerlingen die naast de jeugdhulp in school extra ondersteuningsbehoefte hebben (meer dan de basisondersteuning in ons speciaal onderwijs).

In 2017 heeft Orion succesvol twee nevenvestigingen voor de Mr. de Jonghschool aangevraagd met het doel om in Amsterdam Zuidoost en Amsterdam Oost in de buurt van leerlingen een cluster 4 voorziening te creëren waar leerlingen (tijdelijk) onderwijs kunnen ontvangen met een passende ondersteuningsstructuur. Het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen PO is hierna een onderzoek gestart naar een zinvolle invulling van deze nevenvestigingen voor dekkend passend onderwijs binnen de stad. Het onderzoeksrapport van de NCOJ "Dekkend en Passend Aanbod in de regio's Oost/Diemen en Zuidoost" bevestigt de noodzaak van speciaal onderwijs/specialistisch aanbod in deze regio's. Dit heeft nog niet tot vervolgstappen vanuit het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen PO geleid. Wel is zoals hierboven beschreven de samenwerking met Stichting Sirius(sbo Van Houteschool) opgestart.

Transities Jeugdzorg en jeugd-ggz

De beginfase van de transities jeugdzorg en jeugd-ggz hebben Orion behoorlijk parten gespeeld. Het gevolg was namelijk dat de jeugdzorgaanbieders, gehouden aan het "quotum" zoals bepaald door de gemeente, zichzelf gedwongen zagen 'nee' te verkopen bij aanvraag van zorg voor onze leerlingen. Daarnaast heeft ook de inzet van de ouder kind adviseur (OKA) op de Orionscholen lang op zich laten wachten en was de inzet van deze OKA's summier.

Sinds die beginfase zijn er grote stappen gezet. Na uitgebreide voorbereiding zijn met ingang van 2017 de verpleegkundigen overgegaan naar Cordaan, waardoor de verpleegkundigen niet langer uit onderwijsbekostiging betaald hoeven te worden.

In 2017 heeft de gemeente de jeugdzorg voor het kavel speciaal onderwijs aanbesteed in goed overleg met Orion en de andere Amsterdamse aanbieders van speciaal onderwijs. In de eerste helft

van 2018 is gekeken naar hoe binnen de scholen de afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit tussen de school zelf en de externe dienstverlener het beste vormgegeven kan worden. Met ingang van 1 augustus 2018 worden de salariskosten van gedragswetenschappers en psychotherapeuten via het gemeentelijk budget voor jeugdzorg bekostigd.

Ook zullen de salariskosten van de schoolmaatschappelijk deskundigen vanaf 1 augustus 2018 door de gemeente vergoed worden. Vanaf begin 2018 zijn de schoolmaatschappelijk deskundigen in de ouder kind teams (OKT) geïntegreerd. In april 2019 zullen de schoolmaatschappelijk deskundigen door een nieuw te vormen stichting ouder kind adviseurs worden overgenomen.

Samenwerking binnen Amsterdam

Orion heeft eind 2017 samen met de zeven andere openbare schoolbesturen voor primair en speciaal onderwijs in Amsterdam een vereniging opgericht om gezamenlijke activiteiten in onder te kunnen brengen. Dit heeft tot nu toe niet opgeleverd wat Orion hiervan verwacht heeft. Hoe het nu verder moet met de federatie wordt in overleg met de RvT bekeken.

Ook is met de collega-schoolbesturen in het speciaal onderwijs, met name Altra en de Bascule, sprake van een hernieuwde samenwerking, om over de grenzen van de eigen instellingen heen te kijken naar wat nodig is voor passend onderwijs voor alle leerlingen met gedragsproblemen in Amsterdam en omstreken.

De RvT zal een oriëntatie doen op de positie van Orion als specialist in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een zware ondersteuningsbehoefte in het stelsel van passend onderwijs in Amsterdam en omgeving. De RvT zal hiertoe dialogtafels met relevante stakeholders organiseren.

Onderwijskwaliteit

In 2015 is het driejarige Orion brede implementatietraject van opbrengstgericht werken afgerond, waarmee de scholen voldoen aan de kwaliteitswet (v)so. Sindsdien ligt de nadruk op verdere implementatie en borging van het ontwikkelde gedachtegoed en instrumentarium. Daarnaast heeft Orion in 2015 het kwaliteitskader voor goed onderwijs geïmplementeerd. In het kader hiervan hebben alle scholen een zelfevaluatie uitgevoerd op basis waarvan de schoolplannen 2015-2019 zijn geschreven. Ook de jaarlijkse interne audits vinden op basis van dit kader plaats.

In 2016 is het Orion kader voor goed onderwijs aangepast op het nieuwe onderzoekskader van de Inspectie van het onderwijs. Dit kader is in 2017 voor het eerst gebruikt voor de zelfevaluaties door de scholen en de audits door het interne auditteam. Ook was Orion gestart in de pilot bestuursgericht toezicht van de inspectie. Helaas is het onderzoek door onvoorziene omstandigheden aan de kant van de Inspectie niet afgerond. In de loop van de komende beleidsperiode verwachten we (nogmaals) door de inspectie bezocht te worden.

De kwaliteit op de Orion scholen staat! Alle scholen hebben basiskwaliteit. Orion College Zuid, de Van Koetsveldschool en de Mr. de Jonghschool hebben de waardering 'Goed' van de inspectie ontvangen. Daarnaast hebben naast de Mr. de Jonghschool (kwaliteitszorg, coaching en begeleiding), de Gerhardschool (hoogwaardig onderwijs en duurzame schoolontwikkeling), Orion College Noord (inzet ICT voor zml-leerlingen), de Van Koetsveldschool (weerbaarheid en seksuele vorming) en Orion College Zuid (schoolklimaat en gedrag) het predicaat Excellente School behaald. De Mr. de Jonghschool heeft zich aangemeld om het predicaat Excellent te hernieuwen. De Gerhardschool zal in 2018-2019 opgaan voor de waardering goed en het predicaat Excellente school.

Personeel

Om kwalitatief goed passend onderwijs aan onze leerlingen te verzorgen, wordt door de medewerkers van Orion hard gewerkt. Er is veel aandacht voor opleiding en training (studiedagen binnen de scholen, scholing voor directeuren, zorgcoördinatoren en gedragswetenschappers, teamleiders, conciërges, veiligheidsfunctionarissen, iCoaches, Orion event) en er wordt steeds meer samengewerkt tussen de scholen.

Arbodienstverlening

Voor de arbodienstverlening werkt Orion sinds 1 mei 2017 volgens het eigen regiemodel. Dit houdt in dat Orion alleen met een bedrijfsarts werken en de verzuimbegeleiding in eigen regie doen. Met de invoering van het eigen regiemodel zijn de communicatielijnen korter geworden en de wachttijden verkort.

Lerarentekort en strategische personeelsplanning

De leeftijdsopbouw van Orion is zeer onevenwichtig. In de komende jaren zullen 75 medewerkers, waaronder veel leraren, met pensioen gaan. Ook merkt Orion dat vervangers voor zieke leraren bijna niet te vinden zijn; en het steeds moeilijker wordt om vacatures te vervullen.

Orion is een samenwerking met de Marnix Academie te Utrecht aangegaan. Er is ruimte om studenten van de lerarenopleiding van de Marnix Academie in dienst nemen als onderwijsondersteuner B. Deze onderwijsondersteuners komen bovenop de in het bestuursformatieplan en begroting opgenomen formatie. Dit zijn dus extra handen in de school die acute problemen bij bijvoorbeeld ziekte onder begeleiding van bevoegde leerkrachten kunnen opvangen. Daarnaast leren deze studenten op deze manier het speciaal onderwijs van binnenuit kennen. Dat voorkomt voor deze groep de noodzaak om de pas afgestudeerde leerkrachten nog intern te moeten scholen in het lesgeven in het speciaal onderwijs. Anderzijds zal Orion ook voor de andere studenten aan de Marnix Academie enkele modules over speciaal onderwijs verzorgen. We hopen dat deze werkwijze het voor deze studenten aantrekkelijk maakt om na hun studie een baan bij Orion te ambiëren.

Orion biedt huidige personeelsleden ook de mogelijkheid om hun contract te vergroten en hoopt daarmee medewerkers duurzaam te binden. Orion heeft continue aandacht voor deskundigheidsbevordering (leven lang leren) voor iedere medewerker. We zoeken naar mogelijkheden voor diversiteit in het takenpakket, waarbij tegemoet gekomen wordt aan de talenten en ontwikkelwensen van de personeelsleden. Orion hoopt hiermee tevens de werkdruk te verlagen en het werkplezier te vergroten.

Personeelsbeleid

Met ingang van de nieuwe cao primair onderwijs (september 2018) moet het staande personeelsbeleid en de taaktoedeling van Orion tegen het licht gehouden worden. Dit zal in goede samenwerking met de P-GMR gebeuren.

Werkdruk en werkplezier

De bestuurder heeft zowel in 2017 als in 2018 een rondgang langs alle schoolteams van Orion gemaakt om met alle medewerkers over werkdruk en werkplezier te spreken. In het voorjaar van 2018 hebben de schoolteams en directeuren met de bestuurder stilgestaan bij de resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek en bij de inhoud van de pijlers uit ons strategisch beleidsplan. De vragen 'wat hebben we bereikt en waar willen we wel en waar willen we geen energie in steken?' stonden hierin centraal. Tegelijkertijd hebben de schoolteams zich gebogen over de inzet van de door de overheid ter beschikking gestelde extra middelen voor het verminderen van de werkdruk.

Huisvesting

In de zomer van 2016 is de vestiging van Orion College Noord aan het Wognummerplantsoen gesloten in verband met het blijvend lage leerlingenaantal van ca. 60 leerlingen. Er is zorgvuldig gekeken naar welke andere locatie van het Orion College de leerlingen overgeplaatst konden worden. Orion College West is in de zomervakantie van 2017 verhuisd naar de nieuwbouwalocatie naast Drostenburgen gaat sindsdien verder onder de naam Orion College Drostenburg. Voor Orion College Zuid wordt een gebouw aan de Wibautstraat 220 (de voormalige banketbakersschool Berkhoff) geschikt gemaakt. Deze verhuizing vindt plaats in het najaar van 2018. De school krijgt dan ook een nieuwe naam: Orion College Amstel. Tevens zal er een nevenvestiging van Orion in de vorm van twee lokalen bij de Urban football school gerealiseerd worden.

Governance: bestuur, medezeggenschap (GMR) en intern toezicht (RvT)

Orion volgt de governance code "Goed Bestuur in het Primair Onderwijs".

Orion wordt bestuurd door een bestuur, bestaande uit één of meer bestuursleden, thans één bestuurder. De Raad van Toezicht (RvT) stelt het aantal bestuursleden vast en benoemt de bestuursleden. De RvT bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden. Momenteel zitten er zes leden in de RvT. Deze worden benoemd door de Gemeenteraad van Amsterdam. Het toezicht van de gemeente op de Stichting Orion is vastgelegd in het toezicht protocol van 13 juli 2006. Wijziging van de statuten vereist de goedkeuring vooraf van de gemeenteraad.

Deze juridische structuur is medio 2012 tot stand gekomen toen de gemeenteraad in de vergadering van juni 2012 de nieuwe statuten heeft goedgekeurd. Hiermee is het raad van toezichtmodel geformaliseerd.

Voor de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad worden tweejaarlijks verkiezingen gehouden. In 2016 is het medezeggenschapsstatuut aangepast. Van vertegenwoordiging per cluster van scholen is de overstap gemaakt naar vertegenwoordiging van alle scholen met een personeelslid en ouderlid. Naar aanleiding van deze wijziging zijn begin 2017 verkiezingen georganiseerd. In het voorjaar van 2019 zullen weer verkiezingen plaatsvinden.

AVG en privacy

Het informatiebeveiliging- en privacybeleid van Orion is vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe Orion voldoet aan de wet bescherming persoonsgegevens en de meldplicht datalekken. Met alle partners zijn bewerkersovereenkomsten ondertekend. Voor de komende periode is het belangrijk dat er geïnvesteerd wordt op de bewustwording van de uitwerking van dit beleid.

4.3 Bevindingen uit data

Om te komen tot een gedegen herijking van het strategisch beleidsplan hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden. Hierbij is zowel input vanuit de organisatie als van buiten opgehaald. Alle beschreven input is opgenomen in een bronnenlijst (zie [bijlage 1](#)). Deze informatie is vervolgens geordend op basis van de pijlers uit het strategisch beleidsplan (zie [bijlage 2](#)). Middels deze documenten kan herleid worden op basis waarvan de gekozen speerpunten en ambities voor de strategische beleidsnotitie 2018-2021 zijn opgesteld.

Gespreksrondes teams, directeuren en GMR/RvT

In het voorjaar van 2018 hebben de schoolteams en directeuren samen met de bestuurder stilgestaan bij de resultaten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek 'Werkplezier' en bij de inhoud van de pijlers uit ons strategisch beleidsplan. De vragen 'wat hebben we bereikt en waar willen we wel en waar willen we geen energie in steken?' stonden hierin centraal. De gedeelde uitkomsten van deze gesprekken zijn tijdens de thematafel-bijeenkomst van 18 april met de RvT, GMR, directeuren en bestuur bekeken en verder uitgewerkt. De rode draad in deze gesprekken was:

- Er wordt vooral veel werkplezier gehaald uit het werken met de leerlingen.
- Het hebben van een teamgevoel draagt bij aan het ervaren van werkplezier.
- De doelgroepen op de scholen veranderen (verzwaren).
- Op dit moment is er nog niet voor elke leerling uit het SO een passende plek op het VSO binnen Orion.
- Er is een duidelijke behoefte aan 'extra' personeel.
- ICT-middelen moeten doelgericht ingezet worden, er moet professionalisering op de basisvaardigheden komen.
- Er kan een efficiëntieslag gemaakt worden in de administratie.
- Vergaderen vs samen ontwikkelen (kwaliteitscultuur).

Tevredenheidsonderzoeken ouders en externe partners

In de periode februari-maart zijn de tevredenheidsonderzoeken onder ouders en externe partners afgenomen. De algemene tevredenheid wordt door ouders met een 7,7 gewaardeerd. De ouders zijn met name tevreden over de samenwerking tussen school en ouders, de schoolleiding, het klimaat in de school/klas en de communicatie. Verbeterpunten worden aangegeven ten aanzien van de begeleiding en de ontwikkeling. Scholen zullen dit in de eigen planvorming opnemen. De externe partners waarderen de algemene tevredenheid ten aanzien van de samenwerking met een 8,2. Er zijn geen deelaspecten waarover de externe partners negatief gestemd zijn.

Audits 'Kwaliteitskader voor goed onderwijs'

In het voorjaar van 2017 en het voorjaar van 2018 heeft het auditteam van Orion het hele kader voor goed onderwijs geauditeerd. Hiermee heeft Orion goed zicht op de kwaliteit van de scholen en weet Orion waar de kwaliteiten en verbeterpunten van de scholen liggen. Ook is duidelijk waar de scholen van Orion gezamenlijk in op kunnen trekken. In 2016-2017 is de Academische Werkplaats opbrengstgericht werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling opgericht. Doel is dat iedere school in 2018-2019 een passende schoolstandaard heeft voor de sociaal emotionele ontwikkeling, met bijpassend aanbod en instrumentarium. Voor komende beleidsperiode zien we binnen Orion een aandachtspunt liggen bij het eigenaarschap van de leerlingen.

In het voorjaar van 2019 zal er op iedere school een audit op maat gedaan worden. Dit houdt in dat er gekeken wordt naar alle indicatoren waarop de school een 'Onvoldoende' of 'Kan beter' op gescoord heeft. Hiermee kan de school aantonen wat het aan verbetering heeft doorgevoerd n.a.v. de voorgaande audits. Zo heeft de school (en het bestuur) een actueel beeld van de kwaliteit van het onderwijs op basis waarvan de schoolplannen 2019-2023 geschreven worden.

Overig

Naast wat bovenstaande heeft opgeleverd aan input is er een check gedaan op de beschreven resultaten in het strategisch beleidsplan 2015-2020. Wat is hiervan al behaald, wat moet verder opgepakt worden, wat wordt door specifieke scholen verder opgepakt.

Voor zowel de Werkstraat, het Expertisecentrum en de ontwikkelingen op ICT-gebied is naar de afzonderlijke plannen en ontwikkelingen gekeken. Tot slot is er gekeken naar de relevante landelijke beleidsagenda's en ontwikkelingen.

5. Waar gaan we voor? Vooruitblik 2018-2021

In dit hoofdstuk worden per pijler de aangescherpte speerpunten en ambities geformuleerd. In de beschrijving van de ambities bij de verschillende pijlers zitten raakvlakken. Deze ambities zijn bedoeld om elkaar te versterken.

5.1 Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn

Om er voor te blijven zorgen dat Orion dé plek is waar kinderen en jongeren met een zware ondersteuningsbehoefte een veilige plek vinden en een stevige basis kunnen ontwikkelen voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn wil Orion de komende beleidsperiode extra investeren op een doorlopend aanbod so-vso(-mbo) voor iedere doelgroep binnen Orion. Zetten wij de vakoverstijgende leerlijnen steviger neer waarbij er gekeken wordt naar de zelfredzaamheid en de talenten van de leerlingen. Wordt ICT doelgericht ingezet om zo goed als mogelijk onderwijs op maat te bieden. Investeren we in het eigenaarschap van de leerling om zo de zelfredzaamheid van de leerling te vergroten. Zorgen we voor een nog veiliger pedagogisch klimaat door te werken vanuit het gedachtegoed rondom trauma-sensitief lesgeven.

Speerpunten en ambities 'Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn'

1. **Binnen Orion is er een doorlopend aanbod so-vso(-mbo)**
  - voor leerlingen met een lage cognitie en extra zorgbehoefte;
  - voor leerlingen met externaliserend gedrag met VMBO-T;
  - voor leerlingen binnen leerroute 5 Drostenburg en Orion College Drostenburg;
  - voor leerlingen met een gecombineerde vmbo-mbo-route.
2. **De vakoverstijgende leerlijnen hebben binnen ons onderwijsaanbod een vaste plek**
  - voor leren leren, sociaal emotionele ontwikkeling en burgerschap heeft iedere school een schoolstandaard, aanbod en meetinstrument;
  - het vergroten van de zelfredzaamheid wordt gevoed vanuit de vakoverstijgende leerlijnen;
  - voor onderzoek en ontwerp is er een bij de doelgroep passend aanbod.
3. **Maatwerk in onderwijs met behulp van ICT**
  - er zijn voldoende devices per groep/leerling;
  - met behulp van ICT wordt er onderwijs op maat geboden;
  - de leeromgeving en het leer materiaal in het SO en VSO sluiten zoveel als mogelijk op elkaar aan;
  - er is expliciet aandacht voor de mediawijsheid van de leerling.
4. **De zelfredzaamheid van de leerling wordt vergroot door te investeren op het eigenaarschap van de leerlingen**
  - er wordt bewust ingezet op de talentontwikkeling van iedere leerling (o.a. middels kunst, cultuur, sport, techniek en ICT);
  - de leerling wordt zoveel als mogelijk eigenaar gemaakt van het eigen leerproces;
  - er wordt geïnvesteerd op een 'growth mindset' bij de leerling;
  - de leerling is maximaal betrokken bij de inhoud van het opp.
5. **De scholen van Orion werken aan een trauma-sensitief schoolklimaat**
  - alle teams worden door interne coaches cyclisch getraind in het trauma-sensitief lesgeven;
  - er is een handboek als richtlijn voor aanpassingen binnen de organisatie;
  - het thema 'pesten' wordt vanuit de trauma-sensitieve focus benaderd.

5.2 Samen passend - intern en extern partnerschap

Orion gaat voor passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving, zowel voor de kinderen en jongeren op onze scholen als de kinderen en jongeren binnen het regulier basis en voortgezet onderwijs. Hier levert Orion op verschillende manieren haar bijdrage aan.

Om onze leerlingen zo goed mogelijk toe te rusten voor hun toekomst in wonen, werken en welzijn werken we vanuit van partnerschap. Partnerschap met onze leerlingen, hun ouders/verzorgers, elkaar en onze (keten)partners. We benaderen leerlingen zo veel als mogelijk als eigenaar van hun eigen leerproces. En ouders/verzorgers als deskundigen van hun eigen kinderen.

De samenwerking met een deel van onze (keten)partners zal door de transitie van de jeugdzorg steeds meer onder het dak van de school plaatsvinden. De participatiewetgeving maakt dat wij goed moeten blijven aansluiten bij de arbeidsmarkt en de gemeente. Deze ontwikkelingen maken dat de schoolleiders en leidinggevendenden van het Expertisecentrum Orion en de Orion Werkstraat voor een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit moeten zorgen tussen de school zelf de externe dienstverlener. Hiertoe investeren wij in het bekwaam worden van het netwerkleiderschap binnen onze organisatie.

Voor de Orion Werkstraat betekent dit dat zij een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteiten tussen de scholen, de gemeente en de arbeidsmarkt mogelijk moeten maken. Orion College Zuid (Orion College Amstel) zal in samenwerking met de Urban voetbalschool onderwijs aanbieden in een nieuwe nevenvestiging op Sportpark de Eendracht. Hierbij is er expliciet aandacht voor de sociale- en werknemersvaardigheden van de leerlingen.

Orion gaat voor passend onderwijs voor iedere leerling in Amsterdam en omgeving. Orion wil daarom naast een goede interne doorstroom ook zorgen voor een goede doorstroom richting het regulier onderwijs en richting de arbeidsmarkt. Dat betekent dat de expertise van Orion niet alleen in ons eigen onderwijs wordt ingezet. Het Expertisecentrum Orion ondersteunt en adviseert scholen, ouders/verzorgers en leerlingen in het regulier en speciaal basis-, en voortgezet onderwijs in Amsterdam en omgeving. Het expertisecentrum Orion biedt ondersteuning op kind-, leerkracht- en schoolniveau.

Speerpunten en ambities 'Samen passend - intern en extern partnerschap'

1. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (intern)

- er is een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit tussen de school zelf en de externe partijen die samen een multifunctioneel team vormen;
- schoolleiders hebben succesvol het traject netwerkleiderschap doorlopen;
- behandeling in de school is uitgebouwd.

2. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (extern)

- het Expertisecentrum Orion blijft haar bijdrage leveren aan passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving;
- we zetten in op het preventief delen van expertise van het speciaal naar regulier onderwijs;
- op de nevenvestiging van OC Amstel wordt onderwijs aangeboden in combinatie met de Verrijkte Stage bij de urban voetbalschool;
- Orion levert haar bijdrage aan het terugdringen van het aantal thuiszitters;
- Orion levert haar bijdrage aan passend onderwijs voor hoogbegaafden met extra ondersteuningsbehoeften.

3. Samenwerking ouders

- elke school heeft een duidelijke visie op ouderbetrokkenheid;

- ouders zijn actief betrokken bij de totstandkoming van het OPP;
  - elke school heeft een goed functionerend ouderplatform.
4. **De Orion Werkstraat investeert op intern en extern partnerschap ten behoeve van de arbeidstoeleiding van onze leerlingen**
- de samenwerking tussen de Orion locaties is geoptimaliseerd, er wordt zoveel als mogelijk op dezelfde wijze en in dezelfde formats gewerkt;
  - er is een stevig en doorlopend lesaanbod voor de werknemersvaardigheden;
  - er wordt continu op het netwerk van de Orion Werkstraat geïnvesteerd om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, daarmee draagt Orion ook bij aan de doelen van de Participatiewet;
  - de praktijkvakken blijven aansluiten bij de behoefte van de doelgroep en de arbeidsmarkt.

5.3 Samen lerend - leren van en met elkaar

Partnerschap vergt dat wij ons samen lerend opstellen. Wij willen het iedere dag een beetje beter doen voor onze leerlingen en daar hebben wij elkaar en onze partners voor nodig.

Alle medewerkers van Orion moeten deskundig zijn en blijven in speciale onderwijsbehoeften en 21^e eeuwse vaardigheden. Hiertoe ziet Orion de professionele ontwikkeling van ons onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel als continue aandachtspunt. Orion werkt aan een kwaliteitscultuur waarbinnen eenieder verantwoordelijkheid neemt en eigenaar is voor de kwaliteit van het onderwijs vanuit de opdracht die hij vervult. Het duiden van data op leerling-, groeps- en schoolniveau is hier een vast onderdeel van. Kennisdeling en kennisontwikkeling gebeurt binnen de scholen, maar worden ook bovenschools opgepakt.

Speerpunten en ambities 'Samen lerend - leren van en met elkaar'

1. **Orion heeft een stevige kwaliteitscultuur, de kwaliteitscultuur kenmerkt zich door:**
  - continue onderwijsontwikkeling op elke school gedragen door het team;
  - goede data-duiding op het niveau van de leerling, de groep en de school;
  - een goede balans tussen vergaderen vs samen ontwikkelen;
  - verantwoordelijkheid en eigenaarschap voor de kwaliteit van het onderwijs door elk teamlid;
  - goede coaching (waaronder beeldcoaching) en collegiale consultatie;
  - het stimuleren van diversiteit en het benutten van talent.
2. **De kwaliteitscultuur en onderwijsontwikkeling wordt gevoed door 'Onderzoekend Orion'**
  - het stimuleren en faciliteren van promotie-onderzoek;
  - NRO-call voor trauma-sensitief onderwijs;
  - internationaliseringsproject inzet ICT op OCN;
  - internationaliseringsproject 'Six Social' OCD (Canada).
  - Academische Werkplaats voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

5.4 De basis is en blijft op orde

Onze basis in kwaliteitszorg, bestuur en beheer is én blijft op orde. Het kwaliteitszorgsysteem van Orion staat. Op alle niveaus wordt cyclisch geëvalueerd en verder ontwikkeld. Scholen doen zelfevaluaties met behulp van ons eigen kwaliteitskader goed onderwijs en deze zelfevaluaties worden gevalideerd door het geschoolde auditteam. Daarnaast vinden er tweejaarlijks tevredenheidsonderzoeken onder ouders en externe partners plaats en volgen de directeuren scholingen passend bij de beleidsontwikkelingen.

Binnen Orion worden de rollen van de Raad van Toezicht, de medezeggenschap, de bestuurder, de directies en stafbureau met grote betrokkenheid, rolvast én op robuuste wijze uitgevoerd. De MT's van de scholen bestaan uit de directeur, zorgcoördinator en teamleider(s). Directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor de onderwijsinhoud en bedrijfsvoering op hun school. Orion is financieel gezond. Inkoop, contractbeheer en de administraties zijn geprofessionaliseerd.

Om de stevige basis op alle beleidsterreinen te behouden richt Orion zich de komende jaren op goed personeelsbeheer en -beleid, waarbij Orion voorziet in stimulerende arbeidsomstandigheden en een beheersbare werkdruk, zodat het aantrekkelijk is en blijft om bij ons te werken. Versterken en verbreden wij de sociale en fysieke veiligheid op onze scholen. Komen we optimaal tegemoet aan de zware ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen door te investeren in de professionalisering van al ons personeel en door een goede afstemming met onze (keten)partners. Hierbij maken wij gebruik van het doelgroepenmodel als gespreksmodel.

Positie van Stichting Orion in Amsterdam en omgeving

Voor de ontwikkeling van Orion als geheel in de brede maatschappelijke ontwikkeling zoekt Orion naar meer aansluiting met relevante aanpalende sectoren. Regel- en wetgeving kunnen in de samenwerking soms een belemmerende factor zijn. Orion organiseert in november 2018 dialoogtafels met relevante stakeholders. Er zal een gezamenlijke oriëntatie gedaan worden op de positie van Orion als specialist in onderwijs en begeleiding aan kinderen en jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte in het stelsel van passend onderwijs in Amsterdam en omgeving. Tijdens deze dialoogtafels zal naar de mogelijkheid tot intensieve samenwerking met partners ten behoeve van passend onderwijs gezocht worden

Hiermee wil Orion optimaal aansluiten bij de nieuwe planperiodes van de samenwerkingsverbanden Amsterdam/Diemen (PO en VO).

De dialoogtafels zullen het startpunt zijn om vervolgens nieuwe accenten te kunnen maken in wat dat betekent voor o.a. de Orion Werkstraat i.r.t. de arbeidsmarkt en de gemeente en de rol van het Expertisecentrum Orion in het preventief delen van expertise uit het speciaal onderwijs met het reguliere onderwijsveld.

Landelijke ontwikkelingen

In het kader van de nieuwe wetgeving in het funderend onderwijs wordt door de po-raad, de vo-raad en het lecsa in samenwerking met de ministeries van ocw en vws gezocht naar een antwoord op de vraag hoe het speciaal onderwijs in te passen in in het po dan wel in het vo. Hierbij gaat het om vraagstukken over het salaris in het vso, de bekostiging van de praktijklokalen en de emb-leerlingen (ernstig meervoudig beperkte leerlingen). Orion zal deze ontwikkelingen op de voet volgen.

Speerpunten en ambities 'De basis is en blijft op orde'

1. **Orion behoudt op alle terreinen de goede stevige basis die afgelopen jaren is opgezet**
  - de auditstructuur blijft staan; deze voorziet het bestuur en de scholen van een actueel beeld van de kwaliteit van het onderwijs, het kwaliteitskader wordt geüpdatet vanuit landelijke ontwikkelingen en t.a.v. de ambities uit de strategische beleidsnotitie;
  - het bestuur van Orion is geauditteerd door een collega-bestuur op Kwaliteitszorg en ambitie;
  - Orion blijft financieel gezond en zet de middelen doelgericht ten behoeve van het onderwijs in;

- het personeelsbeheer blijft op orde;
  - in het kader van de fysieke veiligheid zijn er binnen Orion duidelijke richtlijnen ‘fysiek beperkend handelen’;
  - sociale veiligheid: naast de aanpak vanuit het antipestbeleid wordt ook vanuit de trauma sensitieve aanpak pesten aangepakt, hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan omgaan met sociale media.
2. **Orion heeft duidelijk in beeld aan welke ondersteuningsbehoeften tegemoet gekomen moet worden en past zich hier zonnodig op aan**
- elke school brengt jaarlijks in kaart wat de kenmerken zijn van de leerlingenpopulatie, op basis hiervan wordt gekeken wat dit voor het aanbod, leerkrachthandelen (professionalisering) en ondersteuning betekent;
  - op Orion-niveau is in kaart gebracht welke leerlingenpopulaties er binnen Orion bediend worden;
  - het doelgroepenmodel wordt als gespreksmodel gehanteerd binnen de school, met ouders, externe partners en het samenwerkingsverband;
  - voor de VMBO-T leerlingen in het VSO is aanvullend aanbod.
3. **De leraren en ondersteuners van Orion doen ertoe**
- één bevoegde leraar per klas (het hoofd bieden aan het lerarentekort);
  - er is goede coaching en begeleiding;
  - er is verlaging van de werkdruk door doelgericht meer ‘handen’ in te zetten, verlaging administratieve last, 2 weken meivakantie en een leerlingvrije juni-week, juiste inzet ict, sportabonnement;
  - zij zijn expert in werken met speciale onderwijsbehoeften;
  - zij benaderen de leerlingen trauma-sensitief;
  - zij hebben een sterke leerkracht-leerlingrelatie;
  - zij hebben een onderzoekende houding;
  - zij zijn ict-vaardig,
  - zij werken aan 21e eeuwse vaardigheden.
4. **Orion versterkt het personeelsbeleid**
- Orion blijft aansluiten bij de ontwikkelingen van de cao;
  - er is specifieke aandacht voor de leeftijdsopbouw;
  - het personeelsbeleid is ondersteunend voor de strategische beleidsontwikkelingen.
5. **Alle medewerkers van Orion handelen privacy-bewust**
- Orion besteedt cyclisch en planmatig aandacht aan de bewustwording van de medewerkers t.a.v. privacy

6. Beleidsagenda

In onderstaande beleidsagenda zijn alle speerpunten en ambities op de vier pijlers uit ons strategische beleidsnotitie 2018-2021 opgenomen. Deze worden tevens opgenomen in ons kwaliteitskader voor goed onderwijs. In de kolom 'KG' (kwaliteitsgebied) staat aangegeven over welk kwaliteitsgebied het uit ons kader gaat. In de kolommen met de schooljaren 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021 staat de planning bij Orion-brede ambities opgenomen. Overige ambities worden in de schoolplannen 2019-2023 opgenomen. De jaarlijkse check ten aanzien van deze ambities wordt meegenomen in het proces van de jaarlijkse schoolverslagen en jaarplannen.

Wordt begin 2019 n.a.v. schoolplannen ingevuld.

	KG	18-19	19-20	20-21
<i>Speerpunten en ambities 'Onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn'</i>				
1. Binnen Orion is er een doorlopend aanbod so-vso(-mbo)				
<ul style="list-style-type: none"> • voor leerlingen met een lage cognitie en extra zorgbehoefte; 				
<ul style="list-style-type: none"> • voor leerlingen met externaliserend gedrag met VMBO-T; 				
<ul style="list-style-type: none"> • voor leerlingen binnen leerroute 5 Drostenburg en Orion College Drostenburg; 				
<ul style="list-style-type: none"> • voor leerlingen met een gecombineerde vmbo-mbo-route. 				
2. De vakoverstijgende leerlijnen hebben binnen ons onderwijsaanbod een vaste plek				
<ul style="list-style-type: none"> • voor leren leren, sociaal emotionele ontwikkeling en burgerschap heeft iedere school een schoolstandaard, aanbod en meetinstrument; 				
<ul style="list-style-type: none"> • het vergroten van de zelfredzaamheid wordt gevoed vanuit de vakoverstijgende leerlijnen; 				
<ul style="list-style-type: none"> • voor onderzoek en ontwerp is een bij de doelgroep passend aanbod ontwikkeld. 				
3. Maatwerk in onderwijs met behulp van ICT				
<ul style="list-style-type: none"> • er zijn voldoende devices per groep/leerling; 				
<ul style="list-style-type: none"> • met behulp van ICT wordt onderwijs op maat geboden; 				
<ul style="list-style-type: none"> • de leeromgeving en het leermateriaal in het SO en VSO sluiten zoveel als mogelijk op elkaar aan; 				

<ul style="list-style-type: none"> er is expliciet aandacht voor de mediawijsheid van de leerling. 				
	KG	18-19	19-20	20-21
4. De zelfredzaamheid van de leerling wordt vergroot door te investeren op het eigenaarschap van de leerlingen				
<ul style="list-style-type: none"> er wordt bewust ingezet op de talentontwikkeling van iedere leerling (o.a. middels kunst, cultuur, sport en techniek); 				
<ul style="list-style-type: none"> de leerling wordt zoveel als mogelijk eigenaar gemaakt van het eigen leerproces; 				
<ul style="list-style-type: none"> er wordt geïnvesteerd op een 'growth mindset' bij de leerling; 				
<ul style="list-style-type: none"> de leerling is maximaal betrokken bij de inhoud van het opp. 				
5. Orion kent een trauma-sensitief schoolklimaat				
<ul style="list-style-type: none"> alle teams worden door interne coaches cyclisch getraind in het trauma-sensitief lesgeven; 				
<ul style="list-style-type: none"> er is een handboek als een overdraagbaar en gestandaardiseerd kader voor de implementatie van trauma-sensitief onderwijs; 				
<ul style="list-style-type: none"> het thema 'pesten' wordt ook vanuit de trauma-sensitieve aanpak opgepakt. 				
<i>Speerpunten en ambities 'Samen passend - intern en extern partnerschap'</i>				
1. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (intern)				
<ul style="list-style-type: none"> er is een duidelijke afstemming van verantwoordelijkheden en activiteit tussen de school zelf en de externe dienstverlener; 				
<ul style="list-style-type: none"> schoolleiders hebben succesvol het traject netwerkleiderschap doorlopen; 				
<ul style="list-style-type: none"> behandeling in de school is uitgebouwd. 				
2. Passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving (extern)				

<ul style="list-style-type: none"> • het Expertisecentrum Orion blijft haar bijdrage leveren aan passend onderwijs voor ieder kind in Amsterdam en omgeving; 				
<ul style="list-style-type: none"> • we zetten in op het preventief delen van expertise van het speciaal naar regulier onderwijs; 				
	KG	18-19	19-20	20-21
<ul style="list-style-type: none"> • op de nevenvestiging OC Amstel wordt onderwijs aangeboden in combinatie met de Verrijkte Stage bij de urban voetbalschool; 				
<ul style="list-style-type: none"> • Orion levert haar bijdrage aan het terugdringen van het aantal thuiszitters; 				
<ul style="list-style-type: none"> • Orion levert haar bijdrage aan passend onderwijs voor hoogbegaafden met extra ondersteuningsbehoeften. 				
3. Samenwerking ouders				
<ul style="list-style-type: none"> • elke school heeft een duidelijke visie op ouderbetrokkenheid; 				
<ul style="list-style-type: none"> • ouders zijn actief betrokken bij de totstandkoming van het OPP; 				
<ul style="list-style-type: none"> • elke school heeft een goed functionerend ouderplatform. 				
4. De Orion Werkstraat investeert op intern en extern partnerschap ten behoeve van de arbeidstoeleiding van onze leerlingen				
<ul style="list-style-type: none"> • de samenwerking tussen de Orion locaties is geoptimaliseerd, er wordt zoveel als mogelijk op dezelfde wijze en in dezelfde formats gewerkt; 				
<ul style="list-style-type: none"> • er is een stevig en doorlopend lesaanbod voor de werknemersvaardigheden; 				
<ul style="list-style-type: none"> • er wordt continu op het netwerk van de Orion Werkstraat geïnvesteerd om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten; 				
<ul style="list-style-type: none"> • de praktijkvakken blijven aansluiten bij de behoefte van de doelgroep en de arbeidsmarkt. 				

<i>Speerpunten en ambities 'Samen lerend - leren van en met elkaar'</i>				
1. Orion heeft een stevige kwaliteitscultuur, de kwaliteitscultuur binnen Orion kenmerkt zich door De kwaliteitscultuur binnen Orion kenmerkt zich door				
<ul style="list-style-type: none"> • continue onderwijsontwikkeling op elke school gedragen door het team; 				
<ul style="list-style-type: none"> • goede data-duiding op het niveau van de leerling, de groep en de school; 				
	KG	18-19	19-20	20-21
<ul style="list-style-type: none"> • een goede balans tussen vergaderen vs samen ontwikkelen; 				
<ul style="list-style-type: none"> • verantwoordelijkheid en eigenaarschap voor de kwaliteit van het onderwijs door elk teamlid; 				
<ul style="list-style-type: none"> • goede coaching (waaronder beeldcoaching) en collegiale consultatie; 				
<ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren van diversiteit en het benutten van talent. 				
2. De kwaliteitscultuur en onderwijsontwikkeling wordt gevoed door 'onderzoekend Orion'				
<ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren en faciliteren van promotie-onderzoek (Target-4 en ...); 				
<ul style="list-style-type: none"> • NRO-call voor traumasensitief onderwijs; 				
<ul style="list-style-type: none"> • de Orion-werkplaats voor beeldcoaching, netwerkleiderschap, gedragswetenschappers en effectief leerkrachtgedrag; 				
<ul style="list-style-type: none"> • internationalisering Noord; 				
<ul style="list-style-type: none"> • internationalisering 'Six Social' (Canada); 				
<ul style="list-style-type: none"> • Academische Werkplaats voor de sociaal emotionele ontwikkeling. 				
<i>Speerpunten en ambities 'De basis is en blijft op orde'</i>				
1. Orion behoudt op alle terreinen de goede stevige basis die afgelopen jaren is opgezet				
<ul style="list-style-type: none"> • de auditstructuur blijft staan; deze voorziet het bestuur en de scholen van een actueel beeld van de kwaliteit van het onderwijs, het kwaliteitskader wordt geüpdatet vanuit landelijke ontwikkelingen en t.a.v. de ambities uit de strategische beleidsnotitie; 				

<ul style="list-style-type: none"> • het bestuur van Orion is geauditeerd door een collega-bestuur op Kwaliteitszorg en ambitie; 				
<ul style="list-style-type: none"> • Orion blijft financieel gezond en zet de middelen doelgericht ten behoeve van het onderwijs in; 				
<ul style="list-style-type: none"> • het personeelsbeheer blijft op orde; 				
	KG	18-19	19-20	20-21
<ul style="list-style-type: none"> • in het kader van de fysieke veiligheid zijn er binnen Orion duidelijke richtlijnen 'fysiek beperkend handelen'; 				
<ul style="list-style-type: none"> • <u>sociale veiligheid</u>: naast de aanpak vanuit het antipestbeleid wordt ook vanuit de trauma-sensitieve aanpak pesten aangepakt, hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan omgaan met sociale media. 				
2. Orion heeft duidelijk in beeld aan welke ondersteuningsbehoeften tegemoet gekomen moet worden en past zich hier zonnodig op aan				
<ul style="list-style-type: none"> • elke school brengt jaarlijks in kaart wat de kenmerken zijn van de leerlingenpopulatie, op basis hiervan wordt gekeken wat dit voor het aanbod, leerkrachthandelen (professionalisering) en ondersteuning betekent; 				
<ul style="list-style-type: none"> • op Orion-niveau is in kaart gebracht welke leerlingenpopulaties er binnen Orion bediend worden; 				
<ul style="list-style-type: none"> • het doelgroepenmodel wordt als gespreksmodel gehanteerd binnen de school, met ouders, externe partners en het samenwerkingsverband; 				
<ul style="list-style-type: none"> • voor de VMBO-T leerlingen in het VSO is aanvullend aanbod. 				
3. De leraren en ondersteuners van Orion doen ertoe				
<ul style="list-style-type: none"> • één bevoegde leraar per klas (het hoofd bieden aan het lerarentekort); 				
<ul style="list-style-type: none"> • er is goede coaching en begeleiding; 				
<ul style="list-style-type: none"> • er is verlaging van de werkdruk door doelgericht meer 'handen' in te zetten, verlaging administratieve last, 2 weken meivakantie en een leerlingvrije juni-week, juiste inzet ict, sportabonnement; 				
<ul style="list-style-type: none"> • zij zijn expert in werken met speciale onderwijsbehoeften; 				
<ul style="list-style-type: none"> • zij benaderen de leerlingen traumasensitief; 				

<ul style="list-style-type: none"> • zij hebben een sterke leerkracht-leerlingrelatie; 				
<ul style="list-style-type: none"> • zij hebben een onderzoekende houding; 				
<ul style="list-style-type: none"> • zij zijn ict-vaardig; 				
<ul style="list-style-type: none"> • zij werken aan 21e eeuwse vaardigheden. 				
4. Orion versterkt het personeelsbeleid				
<ul style="list-style-type: none"> • Orion blijft aansluiten bij de ontwikkelingen van de cao; 				
<ul style="list-style-type: none"> • er is specifieke aandacht voor de leeftijdsopbouw; 				
<ul style="list-style-type: none"> • het personeelsbeleid is ondersteunend voor de strategische beleidsontwikkelingen. 				
5. Alle medewerkers van Orion zijn privacy-bewust				
<ul style="list-style-type: none"> • Orion besteedt cyclisch en planmatig aandacht aan de bewustwording van medewerkers t.a.v. privacy 				